

პროგრამის სახელწოდება: ებრაულ-არამეული ფილოლოგია

ებრაული დამწერლობა

1. კვადრატული ანბანი, კურსივი, “რაში”.
2. კითხვის ნიშნები; ხმოვანის ნიშნები, ტიბერიული ვოკალური ნიშნები, მახვილის ნიშნები.

ფონეტიკა-ფონოლოგია

1. ებრაული კონსონანტიზმი. თანხმოვანთა კლასიფიკაცია:ემფატიკური თანხმოვნები, გუტურალი თანხმოვნები, სუსტი თანხმოვნები. განსხვავება თანხმოვანთა ძველსა და თანამედროვე წარმოთქმას შორის.
2. ფონეტიკური მოვლენები. თანხმოვანთა ასიმილაცია და დისიმილაცია, ხმოვანთა ასიმილაცია და დისიმილაცია, თანხმოვანთა გემინაცია, მეტათეზისი, ბგერათდაკარგვის შემთხვევები.

მორფოლოგია

I სახელი

1. სახელის ძირითადი ტიპები. სახელის ძირი და ფუძე. სახელის წარმოება პრეფიქსაციით, აფიქსაციით, კნინობითი ფორმები.
2. არტიკლი.
3. ნაცვალსახელი: პირის, ჩვენებითი, კითხვითი, განუსაზღვრელი, მიმართებითი. ნაცვალსახელური სუფიქსები.
4. სახელის კატეგორიები. რიცხვი, სტატუსი, ბრუნება.
5. ზედსართავი სახელი. ზედსართავი სახელის ხარისხი.
6. რიცხვითი სახელი. რაოდენობითი, რიგობითი, წილადები. რიცხვის გამოხატვა ასონიშნებით. ებრაული წელიწადი. სამოქალაქო წელიწადი. საათი.
7. ზმნა. ზმნების კლასიფიკაცია. ზმნის კატეგორიები: პირი, სქესი, რიცხვი, დრო-კილოები, გვარი.
8. ზმნის თემები.
9. ზმნის ფლექსია. QAL - ძირითადი თემა. პერფექტივი, იმპერფექტივი, იმპერატივი, კოპორტატივი, პირობითი კილო. ინფინიტივი და მიმღეობა.
10. გუტურალიანი ზმნები.

სინტაქსი

I მარტივი წინადადება.

1. წინადადების ძირითადი სახეები (ნომინალი, უკუთქმითი, ბრძანებითი, ნატვრითი).
2. წინადადების წევრთა სინტაქსური ურთიერთობა.

ებრაული ლიტერატურის ისტორია

შესავალი

1. ებრაული ლიტერატურის პერიოდიზაცია (ბიბლია, რაბინული ლიტერატურა, შუასაუკუნეების ებრაული მწერლობა, ჰასქალას ახალებრაული ლიტერატურა, თანამედროვე ებრაული ლიტერატურა).

ბიბლიური ლიტერატურა

2. ბიბლიის წიგნთა ჟანრობრივი კლასიფიკაცია.
3. ბიბლიური წიგნების ავტორობის საკითხი.

პოსტბიბლიური ლიტერატურა

4. აპოკრიფული ლიტერატურა. ფსევდოეპიგრაფები.
5. ადრეული შუასაუკუნეების ნარატიული წყაროები.

ანდალუსიის - მუსლიმური ესპანეთის - ებრაული პოეზია

6. შელომო იბნ გებროლი.
7. მოშე იბნ ეზრა.
8. იეჰუდა ჰალევი.

ებრაული პოეზია ქრისტიანულ ესპანეთსა და პროვანსაში

9. აბრაამ იბნ ეზრა.
10. იეჰუდა ალხარიზი.

ჰასქალას ახალებრაული ლიტერატურა

11. მენდელსონი და მისი წრე.
12. ჰასქალური პოეზია გერმანიაში. ჰართვიგ ვესელი.
13. გალიციური ჰასქალა. იოსეფ პერლი.
14. რუსული ჰასქალა. მიკჰალი. იეჰუდა ლეიბ გორდონი.
15. აბრაამ მაფუ - პირველი ებრაელი რომანისტი.

პალესტინის ებრაული მწერლობა

16. გალუთიდან ერეც-ისრაელისაკენ. ბიალიკი, როგორც ებრაელთა ეროვნული პოეტი. შაულ ჩერნიხოვსკი - “დიდი ბერმენი”. მანერისტული პოეზია - აბრაამ შლიონსკი, ნათან ალტერმანი, ური ცვი გრინბერგი. შაი აგნონი - განსაკუთრებული სახე თანამედროვე ებრაულ პროზაში. ხაიმ ჰაზანი და მისი სეფარდი პერსონაჟები. იოსეფ ხაიმ ბრენერის ფსიქოლოგიური რეალიზმი.

ისრაელური ლიტერატურა

17. რევოლუცია პოეზიაში - ლიკრათის დაჯგუფება: ნათან ზახი, იეჰუდა ამიხაი, მოშე დორი, არიე სივანი.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ბართანა ო., საუკუნეთა მიჯნაზე, იერუსალიმი, 2002.
2. ზურაბ კიკნაძე, ბიბლიის შესავალი, სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის თეოლოგიის, ფილოსოფიის, ისტორიის და კულტურის ინსტიტუტი, თბილისი, 2005.
3. ზურაბ კიკნაძე, ხუთწიგნეულის თარგმანება, სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის თეოლოგიის, ფილოსოფიის, ისტორიის და კულტურის ინსტიტუტი, თბილისი, 2005.
4. მამუკა ბუცხრიკიძე, წმინდა მიწა - კაქტუსების ქვეყანა, - თანამედროვე ებრაული პროზის მცირე ანთოლოგია, თბილისი 2003 წ.
5. История Еврейской Литературы, Антология, Санкт-Петербург, 1998.
6. Гарольд Фиш, Очерки Современной Израильской Литературы, Еврейский Университет, Москва, 1994.
7. Агада, Москва, 1993.
8. Бар-Иосеф Х., Введение, Антология ивритской литературы, Москва, 1999.
9. Stemberger G., Geschichte der jüdischen Literatur, München, 1977.

დამხმარე ლიტერატურა:

1. Неер А., О Когелете, Библиотека еврейской философии, Иерусалим, 1991.
2. Римон Е., Мидраш о мидраше, Еврейская школа, 2001.
3. Фурстенберг Р., Израильская литература к 1995 году, Ариэль, Иерусалим, 1996.
4. Шамир И., Путеводитель по Агнону, Агнон Ш. И., Во цвете лет. Повести и рассказы (пер. с иврита, предисл., послесл., коммент. И. Шамира), Москва, 1996.
5. Штейнзальц А., Мудрецы Талмуда, Москва, 1996.
6. Theodor W. Adorno, Noten zur Literatur, vol.III Frankfurt, Am-Main, 1965.
7. New Books From Israel, The Institute For The Translations of Hebrew Literature, Israel, 2001.
8. Modern Hebrew Literature, Toby Press, Israel, 2004.

საგამოცდო საკითხები სირიულ ენაში:

1. სემიტურ ენათა კლასიფიკაცია, არამეული ენის ადგილი სემიტურ ენათა შორის.
2. არამეული დიალექტები: სირიული ენა როგორც არამეულის ერთ-ერთი დიალექტი.
3. სირიული ენის განვითარების საფეხურები, პირველი სირიული წერილობითი ძეგლები.
4. სირიული ანბანის წარმოშობა; სირიული დამწერლობის სახეობები.
5. იაკობიტური (დასავლურ სირიული) თანხმომავანთა სისტემა; ბეგადქეფათის რიგის თანხმომავანთა სისტემა; გრძელი, მოკლე ხმოვნები, ნახევარხმოვანი.
6. ხმოვანთა სისტემა; გრძელი, მოკლე ხმოვნები, ნახევარხმოვანი.

7. ასიმილაციისა და დისიმილაციის შემთხვევები, დიფთონგი, გემინაცია.
8. ნაცვალსახელები (პირის, ჩვენებითი, კითხვითი).
9. წინდებულები; რელატიური დალეთი.
10. არსებითი და ზედსართავი სახელები.
11. სახელის სქესი და რიცხვი.
12. ნაცვალსახელური სუფიქსები.
13. გენეტიური კონსტრუქცია და მისი წარმოება.
14. რიცხვითი სახელი.
15. ზმნა, ზმნის კატეგორიები.
16. ზმნის ძირითადი თემა. Pe'al -ის უღლება პერფექტსა და იმპერფექტივში.

ლიტერატურა:

1. Theodor H. Robinson – Syriac grammar, London, 1949
2. Arthur Ungnad – Syrische Grammatik, München, 1932
3. К.Г.Церетели: Сирийский язык Москва, 1979

საგამოცდო საკითხები სირიული ლიტერატურის ისტორიაში:

1. სირიული ლიტერატურის ისტორიის საგანი (ქრონოლოგიური მიმოხილვა)
2. სირიული ლიტერატურის სათავეები
3. ბიბლიის სირიული თარგმანი – პეშიტა (მაჰჰაკატა პეშიტა) – სირიული ვულგატა
4. ებრაელ სწავლულთა როლი და მნიშვნელობა მოსეს ხუთწიგნეულისა და იოზის წიგნის სირიული თარგმანის შექმნის საქმეში.
5. პეშიტას ძველი აღთქმის კანონიკურ წიგნთა შედგენილობა, ნესტორიანული და იაკობიტური მასორული ხელნაწერები
6. პეშიტას ახალი აღთქმის კანონიკური წიგნები და მათი მიმართება ტატიანეს დიატესარონთან და კიურტონისეულ სახარებასთან.
7. ბარ-დეისანი ”უკანასკნელი გნოსტიკოსი”.
8. აფრაატი ”სპარსელი ბრძენი” და მისი თხზულებები.
9. ეფრემ ასური ”სირიელთა წინასწარმეტყველი” და მისი თხზულებანი - ”წმიდა წერილის” განმარტებანი, საღმრთისმეტყველო თემაზე შექმნილი მოძღვრებანი, ჰიმნები, ძველი აღთქმის განმარტებანი.
10. ადაის მოძღვრება
11. ”პეტრე იბერის ცხოვრების” სირიული ვერსია.

ლიტერატურა:

1. В. Райт – Краткий очерк истории сирийской литературы, С.Петербург, 1902.
2. A. Baumstark – Geschichte der syrischen Literatur, mit Ausschluss der christlichpalastinensischen Texte von. A. Baumstark Bonn, 1922.
3. Н. В. Пигулевская – Культура сирийцев в средние века, Москва, 1979.

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოცირებულ
პროფესორ მარიამ ჩაჩიბაიას
ტელ:23-33-75
ელ- ფოსტა: giochi@gimx.net